

NHỚ BẠN TRI-KỶ

Tâm San Tôn Thất Ngọ

Bài viết của tôi sau đây là Trích đoạn trong Tập Hồi-ký “Cuộc đời sinh-viên Công-Chánh- Saigon” của tôi (Cập-nhật 2005) để lưu lại cho gia-đình con cháu đọc mà thôi; nay phải sửa lại để độc-giả bên ngoài đọc. Tuy nhiên nội-dung vẫn không thay đổi.

Tâm san Tôn-Thất Ngọ

Ngày vào lớp đầu tiên trường CĐCC (1950) có nhiều bạn mới chưa từng quen biết đủ 3 miền Bắc, Trung, Nam Việt-Nam và Miên Lào. Vào lớp thầy Tư Nghiêm điểm danh, có tất cả **28 bạn**:

- Miền Bắc chỉ có 1 người.
- Miền Trung (Huế) 4 người.
- Miền Nam 21 người,
- Ngoại Quốc: Lào & Miên, 2 người

Anh Cao-Tấn Tài nằm trong danh-sách 21 người miền Nam.

Vào cuối niên-khóa 1950-1951, bảy người trong số 28 bạn bị bắt động-viên vào quân-ngũ.^[1] Anh Tài và tôi thoát khỏi cuộc bố ráp và trở lại lớp làm đơn xin hoãn dịch tiếp-tục học cho đến khi ra trường.

Anh Cao-Tấn Tài, người bạn vong-niên.

Anh Tài ở Saigon 1953

Tôi có nhiều kỷ-niệm với anh Cao-Tấn Tài từ lúc chúng tôi mới vào học Trường CĐCC Saigon.

Lần đầu tiên tôi gặp anh Tài vào tháng 9 năm 1950 khi mới từ Huế vào Saigon để bắt đầu lối sống mới của một sinh-viên tự lập xa gia-đình.

Chính anh Tài đã giúp tôi hiểu rõ tập-quán và giọng nói của người miền Nam để có thể làm quen với các bạn địa-phương. Nhờ thế chúng tôi có dịp hiểu nhau hơn và trở nên bạn tri-kỷ.

Hồi-tưởng lại những kỷ-niệm với anh Tài mà bồi-hồi tiếc thương một người bạn hiền nay đã ra người thiên-cổ. Nhớ đến những lúc cùng nhau giải một bài toán khó, rồi có lúc cùng nhau lo-âu trong việc soạn thảo đơn hoãn-dịch để tiếp-tục sự học.^[2]

Rồi nhớ lại buổi đi chơi với nhau trước khi chia tay, cùng anh lên Tòa Thánh Cao-Đài Tây-Ninh ngày 23- 07-1953, sau khi ra trường để anh giới-thiệu người bạn gái của anh.

Nhắc lại thời-kỳ “động-viên” năm xưa tôi

Trên lan-can Hiệp Thiên Đài

Phía sau là Cữu-Trùng Đài và Bát Quái Đài

lại nhớ đến một kỷ-niệm thân thương với anh Tài, sau khi hai người chở nhau trên chiếc mobylette đi nộp đơn hoãn-dịch về thì trời đổ mưa phải ghé vào núp mưa dưới mái hiên của một căn nhà đối diện trường nữ trung học Gia-Long. Gặp lúc tan trường, nhìn các cô học-sinh lom-khom chạy vội ra công, không nhớ hai anh em nói gì với nhau mà khiến anh Tài khi mãn khóa tạm biệt (1953) đã tặng cho tôi tấm hình với lưu-bút dễ thương: “*Thân tặng Ngô để kỷ-niệm những ngày học ở Trường Công-Chánh, có những phút ghi nhớ khi đụt mưa trước Trường Gia-Long*”, tôi chắc là không ngoài những câu chuyện trai gái thường tình của các cậu sinh-viên trẻ mới lớn lên có sự-nghiệp vững bền. “Phi Cao-đẳng bắt thành phu phụ” mà.

Cuối năm học ra trường tôi xuất ngoại du-học tiếp-tục sự học nên mất liên-lạc với anh một thời-gian khá lâu.

Đến đầu năm 1968 nghe tin nhà anh bị một quả rocket phá tróc mái nhà, tôi vội đến thăm anh và gặp lại anh ở Phú-Nhuận sau 13 năm xa cách.

Vào năm 1971 anh có điện-thoại mời tôi qua Nhà Bè đánh tennis và dùng cơm trưa với anh tại một biệt-thự của hãng xăng Esso, nơi anh làm việc với chức Giám-Đốc Kỹ-thuật. Đây cũng là lần cuối cùng tôi gặp anh ở quê nhà.

Anh Tài ở Pháp cuối năm 1987

Sau đó vì thời-cuộc, từ Mùa Hè Đỏ Lửa 72 tiếp đến ngày mất nước 75, tôi không rõ anh và gia-đình đã trôi-giạt nơi đâu. Tôi bị kẹt lại sau 75... vượt biển một nửa gia-đình, đến Mỹ chạy quanh nhiều Tiểu-bang để kiếm việc làm, cuối cùng trở về vùng California, Tiểu-bang Washington rồi đậu lại ở San Francisco vào năm 1987 cho đến nay.

Vừa mới định-cư ở San Francisco được vài tháng tôi nhận được bức thư đầu tiên của anh

cho biết anh đang ở Pháp. Anh có hỏi tôi về tình-hình kiếm việc làm ở Mỹ. Nhận được thư anh tôi rất vui mừng, anh và gia-đình đã thoát khỏi thế-giới cộng-sản. Mừng hơn nữa là anh và tôi sẽ có nhiều cơ-hội gặp lại. Xem thư của anh tôi đoán biết anh cũng có ý-định dời đô qua Mỹ nên tôi vội trả lời ngay, nói rõ những gì anh muốn biết.

Đợi thư hồi-âm của anh mãi không thấy, hỏi ra mới biết anh đã bị tai-nạn xe hơi khi băng qua một góc đường ở Paris. Anh đã ra đi vĩnh-viễn.

Cuộc đời của anh Tài tuy đã thành-đạt về công-danh nhưng đã gặp nhiều chuyện không may liên-tiếp xảy đến cho anh, một trái hỏa-tiễn của Việt cộng rơi ngay trên mái nhà của anh hồi Tết Mậu Thân (1968). Anh thoát chết lúc đó nhưng 20 năm sau anh cũng không tránh khỏi tử-thần bởi một tai-nạn giao-thông ở Paris cuối năm 1988 trong ngày Lễ Toussaint, âu đây cũng là định-mệnh Trời đã dành cho anh. Các Thánh đã đón anh về cõi hư vô thanh-tịnh.

Chú-Thích:

[1]-*Sự-cố bố ráp động-viên sinh-viên niên-khóa 1950-1951 đã ảnh-hưởng nhiều đến sự học của sinh-viên các trường đại-học Saigon trong đó có Trường CDCC, một sự-việc mà các sinh-viên không muốn. Hồi đó cảnh-sát đến trường Công-chánh bắt sinh-viên phải trình-diện nhập ngũ khiến có anh nhảy qua cửa sổ lớp học để chạy trốn vào nhà một bà nấu cơm tháng cho sinh-viên trong khuôn-viên trường Pétrus Ký. Sự cưỡng-bách bắt buộc vào quân ngũ này mà 7 bạn của tôi đang theo học trường Công-Chánh đã không trở lại trường để tiếp-tục học Lớp Trung Đẳng I. Đó là các bạn: Nguyễn Khắc Bình, Nguyễn thành Chí, Lưu Thành Kiểm, Trần Quang Mãnh, Chu xuân Thanh, Đào ngọc Thọ, Trần Văn Trọng (Nhạc sĩ Anh Việt)*

Mộng-ước của các bạn trở thành Kỹ-sư Công-chánh đã không thành. Không biết bây giờ ai còn ai mất trong cuộc chiến vừa qua.

[2]-*Lúc bấy giờ tuy Pháp đã công nhận Việt-Nam là một nước có chủ-quyền và Cao-Ủy Pháp tại Việt-Nam lúc đó đã chuyển-giao Trường Cao-Đẳng Công-Chánh cho Quốc-Gia Việt Nam (1950) nhưng thực-sự việc điều-hành quân-sự vẫn do quân đội Pháp nắm giữ.*